

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА СКЛАДОВА У НАВЧАННІ STEM-ДИСЦИПЛІН

В еру науково-технологічного прогресу інформаційного суспільства, що стимулює потужний розвиток інформаційно-комунікаційних, медійних та нано-інженерних технологій думка давньогрецького філософа Сократа «Здоров'я – не все, але все без здоров'я ніщо» актуальна як ніколи.

Багатством й окрасою країни є здорова нація, в першу чергу, здорові діти. За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я, здоров'я – це стан повного фізичного, психічного і соціального благополуччя, а не лише відсутність хвороб та фізичних вад [1].

Василь Сухомлинський основою духовного та психічного розвитку особистості вважав формування фізичного здоров'я. Ідеї видатного українського педагога є провідними в галузі здоров'язбережувальної педагогіки. Так, у книзі «Сто порад учителям» надано чіткі рекомендації щодо формування здоров'язбережувальної компетентності учня і поради, як бути здоровим [2, с. 619-620].

Однією з десяти ключових компетентностей у проекті нової української школи визначена екологічна грамотність і здорове життя. Уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя [3].

Одним із основних напрямів модернізації національної системи освіти, зокрема інноваційного розвитку природничо-математичної освіти, є система навчання STEM (Science - наука, Technology - технологія, Engineering - інженерія, Mathematics - математика), завдяки якій в учнів розвиваються інтелектуальні, новаторські, конструкторські, винахідницькі здібності, формується технічна грамотність, вміння вирішувати складні задачі тощо. Впровадження STEM-освіти в початково-виховний процес передбачає використання сучасного лабораторного обладнання, потужної комп'ютерної техніки, інноваційні досягнення у сфері робототехніки, нано- та біотехнологій тощо.

На нашу думку, в умовах впровадження STEM-освіти в Україні особливу увагу слід приділити, по-перше, формуванню здоров'язбережувальної компетентності, яка спрямована на динамічне поєднання знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що спрямовані на збереження фізичного, соціального, психічного та духовного здоров'я особистості та оточення. По-друге, використанню здоров'язбережувальних технологій, технологій при

застосуванні яких відмічається відсутність стресових ситуацій у дітей, повноцінний та раціонально організований руховий режим. Дані технології знімають м'язову втому, поліпшують психоемоційний стан учнів та передбачають профілактику різних видів захворювань. До таких технологій відносимо: медично-гігієнічні, фізкультурно-оздоровчі, екологічні здоров'язбережувальні технології; технології забезпечення безпеки життєдіяльності; здоров'язбережувальні освітні технології.

Отже, резюмуємо, що впровадження будь-яких інноваційних підходів у навчанні та вихованні підростаючого покоління, зокрема STEM-освіти, в умовах модернізації змісту освіти потребує ретельного дослідження здоров'язбережувальної складової даних нововведень.

Література

1. Статут (Конституція) Всесвітньої організації охорони здоров'я ВООЗ / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_599
2. Сухомлинський В.О. Сто порад вчителю: Вибр. тв. у 5-ти томах / В.О. Сухомлинський – К. : Рад. школа, 1976. – Т. 2. – 670 с.
3. Проект «Нова школа – простір освітніх можливостей» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/08/21/2016-08-17-3-.pdf>

Мороз Ю.М., к. пед. н., доцент
*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЇ В УКРАЇНІ ЯК САМОСТІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Україна володіє великим рекреаційним потенціалом, ефективне освоєння якого може забезпечити не тільки більш повне задоволення потреб населення в оздоровленні і відпочинку, а й принести реальну економічну вигоду. Тому рекреаційна сфера в процесі ринкової трансформації економіки повинна зайняти одне з провідних місць в структурі господарського комплексу.

До недавнього часу поняття «рекреація» було малопоширеним, таким, що використовувався лише у вузьких колах фахівця з медичного оздоровлення людини. Це поняття пов'язувалось переважно з релаксацією і регенерацією життєво-фізіологічних сил людини. Вивчення історії виникнення знань про фізичну рекреацію має велике значення для більш поглибленої та чіткої уяви про сутність цього феномену, його предмета й основної досліджуваної проблематики.